

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 412
van **MERCEDES VAN VOLCEM**
datum: 5 maart 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Personen met een arbeidshandicap - Ondersteuning

In 2010 had slechts 33,5 % van de personen met een handicap of chronische ziekte werk. Dat waren er 9,2 procentpunt minder dan in 2007. Naar schatting 15 % van de werkzoekenden heeft een arbeidshandicap. In totaal gaat het over 30.000 personen. De Vlaamse Regering wil dat er elk jaar 5000 personen met een arbeidshandicap extra aan het werk gaan. Personen met een arbeidshandicap moeten ook voldoende steun krijgen om aan het werk te blijven.

Het Steunpunt handicap en arbeid toont cijfers waaruit blijkt dat het aantal personen met een handicap dat aan de slag is, opnieuw 40,4 % bedraagt. Dat is bijna de hoogte van 2007.

Vlaanderen wil tegen 2020 43 % van de mensen met een arbeidshandicap aan het werk (Pact 2020).

In 2011 legde de commissie Diversiteit een lijst met acties voor aan de minister van Werk. Zeven acties waren daarbij prioritair. Het gaat om acties betreffende de toeleiding van werkzoekenden, bijzondere ondersteunende maatregelen (BTOM's), ondersteuning en begeleiding op de werkvloer, ondersteuning op de opleidingsvloer, redelijke aanpassingen bij stages in bedrijven, disability management en de bestrijding van inactiviteitsvallen.

1. Kan de minister duiden op welke van de zeven actiedomeinen de voorbije vier jaar maatregelen zijn genomen?
2. Hoeveel procent van de personen met een arbeidshandicap was aan het werk in 2014?
3. Welke maatregelen plant de minister de komende jaren om personen met een arbeidshandicap specifiek te ondersteunen? Graag een overzicht.
4. Hoeveel middelen worden conform bovenvermelde maatregelen elk jaar (2015-2016-2017-2018-2019) uitgetrokken om personen met een arbeidshandicap te ondersteunen?

ANTWOORD

op vraag nr. 412 van 5 maart 2015

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. In de afgelopen vier jaar zijn er op alle actiedomeinen maatregelen genomen. We overlopen de belangrijkste :

Toeleiding van werkzoekenden

- Het aantal arbeidsgehandicapten die worden bereikt in de trajectwerking is gestegen van 23852 in 2011 over 24546 in 2012 naar 29902 in 2013. Een groot deel van die trajecten zijn competentieversterkend (bv. opleidingen) namelijk 9878 in 2011, 10857 in 2012 en 10198 in 2013.
- Er wordt meer gebruik gemaakt van de GIBO. In 2011 waren er in totaal 806 IBO voor mensen met een arbeidshandicap waarvan 323 GIBO, in 2013 waren er in totaal 823 IBO waarvan 421 GIBO.
- De aanpak van de MMPP-problematiek en de Werk-Welzijn trajecten is in grote lijnen uitgetekend in de nota "Van arbeidszorg naar een geïntegreerd beleidskader W²" die op 1 juli 2011 goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering. Op 14 juni 2013 keurde de Vlaamse Regering daarop de conceptnota W²-decreet goed, die de basis vormde voor het "Decreet houdende de werk- en zorgtrajecten" dat op 23 april 2014 werd aangenomen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 voorziet in de verdere uitvoering van het decreet, samen met het beleidsdomein Welzijn, op een geleidelijke manier en binnen de bestaande budgettaire mogelijkheden. Aanvang 2015 zijn er nog geen uitvoeringsbesluiten van het decreet, maar de acties die al liepen in het kader van de Tenders activeringszorg (TAZ1 sinds september 2009 en daarna TAZ bis) en de projecten Doorstroom Arbeidszorg (DAZ) worden verder uitgevoerd. Jaarlijks zijn iets meer dan 1000 activeringsbegeleidingen mogelijk gemaakt. Activeringsbegeleiding is een vorm van gespecialiseerde trajectbegeleiding met een maximumduur van 18 maanden en omvat een opstart via een groepsmodule, empowerment, herstelgerichte zorg en een activeringsstage van maximaal 520 uren. De doelstelling is het in kaart brengen en remediëren van MMPP-drempels en een oriëntatie naar en voorbereiding op een geadviseerd vervolgtraject. Dit advies richt zich naar de maximaal haalbare activering van de deelnemer gaande van duurzame plaatsing in een reguliere baan over beschutte arbeid tot toeleiding naar arbeidszorg. Personen die niet naar betaald werk kunnen worden toegeleid, worden georiënteerd naar een vervolgtraject welzijn en eventueel naar een aangepast uitkeringsstatuut.
- Het collectief maatwerk kreeg vorm in het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling en in het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet (19-12-2014) worden vele aspecten meer in detail geregeld. In de huidige regeerperiode wordt onderzocht hoe het individueel maatwerk hierop kan aansluiten.
- Het open kennisnetwerk "werk en kwetsbare doelgroepen" , opgericht in 2010, is tot op vandaag bezig met het verzamelen van expertise om een nieuw beleid te ontwikkelen, nieuwe methodieken uit te bouwen en innovatieve projecten te ondersteunen.

Bijzondere ondersteunende maatregelen

- Communicatie en informatie over de BTOM's

Het communicatieplan van de VDAB inzake de BTOM's dat in 2008 werd opgesteld, werd uitgevoerd. Er is echter blijvende aandacht nodig voor verdere verspreiding van informatie in verband met de BTOM's. Dit gebeurt enerzijds via de geëigende VDAB-communicatiekanalen (website, artikels, bijdragen aan studiedagen, aanwezigheid op beurzen, ...) anderzijds via kanalen van de partners.

- De VOP

De brieven die gebruikt worden, werden op het vlak van taal aangepakt in overleg met "Wablief" en gebruikersorganisaties.

Om de administratieve belasting zo laag mogelijk te houden voor werkgevers, wordt nog steeds geen integratieprotocol opgelegd. Bij overleg naar aanleiding van de aanvraag van een VOP, zal een deskundige van de VDAB echter wel bevragen welke concrete aanpassingen aangebracht zullen (moeten) worden. Zij beschikken bovendien over voldoende expertise om hierrond het nodige advies te geven of gericht door te verwijzen naar partners.

In functie van de VOP zelfstandigen zijn een aantal wijzigingen gebeurd aan de her-evaluatieprocedure en de manier van aantonen van voldoende inkomen, die tegemoetkomen aan de vragen van de gebruikers. Ook voor de VOP openbare besturen was de VDAB akkoord om de toegang uit te breiden. Besprekingen in dit kader werden echter in 2011 stilgelegd om budgettaire redenen.

Het evaluatie-instrument is ondertussen al een aantal jaren in gebruik. Het werd voorgelegd aan de sub-werkgroep PMAH van het Stakeholdersforum. Het werd op basis van opmerkingen van gebruikers en werkgevers aangepast. Bij de evaluatie VOP vallen twee zaken op:

- Ongeveer 75% gaat in op het advies dat de VDAB geeft om na 5 jaar een her-evaluatie aan te vragen. 25% vraagt dus geen verlenging van VOP na 5 jaar.
- Het gemiddelde percentage na herevaluatie ligt op 37,42% (gemiddelde voor Vlaanderen)

Ondersteuning en begeleiding op de werkvloer

Langdurige ondersteuning en begeleiding op de werkvloer wordt voorzien in het individueel maatwerk.

Redelijke aanpassingen bij stages in bedrijven

Voor stages wordt dossier per dossier bekeken wie de aanpassing kan financieren. Afhankelijk van concrete stage kan dit bijvoorbeeld het departement onderwijs of de VDAB zijn. Bij de overweging of de aanpassing gefinancierd wordt door de VDAB zal ook de kans op tewerkstelling na de stage meegenomen worden.

Disability management

Disability management krijgt vorm in het kader van de loopbaan- en diversiteitsplannen waar acties ten aanzien van mensen met een arbeidshandicap deel uitmaken van het plan.

Bestrijding inactiviteitsvallen

- Het Centrum voor Sociaal Beleid – Herman Deleeck – heeft een eindrapport gepubliceerd van de werkzaamheden om een tool-inactiviteitsvallen te maken in het kader van het MOTYFF programma (Modelling Typical Families in Flanders). De tool is beschikbaar op <http://flemosi.be/motyff>
- Sinds 1/10/2009 werden verschillende samenwerkingsovereenkomsten met de Ziekenfondsen en het RIZIV afgesloten. Jaarlijks maken ongeveer 2.500

erkend arbeidsongeschikte personen gebruik van de dienstverlening van de VDAB en zijn partners in functie van een traject naar werk.

2. Voor cijfers over de werkzaamheid van mensen met een arbeidshandicap maken we gebruik van de Enquête naar de arbeidskrachten. De werkzaamheidsgraden in de eerste drie kwartalen van 2014 bedragen respectievelijk 41,3%, 41,4% en 41,7%.
3. De meeste acties ten aanzien van arbeidsgehandicapten zijn regulier beleid en dat wordt gecontinueerd. Nieuw zijn de inschakeling van de VOP in het geheel van de doelgroep-maatregelen (loonkostensubsidies), de zoektocht naar een kader voor het individueel maatwerk en de uitwerking van het Werk-Welzijn decreet, samen met het beleidsdomein Welzijn.
4. Het overgrote deel van de uitgaven inzake regulier beleid zijn te situeren binnen de VDAB. Die zijn de laatste jaren voortdurend gestegen. In 2013 ging het om 106 mio euro voor gespecialiseerde ondersteuning. In 2010 was het nog maar 95 mio euro.